

XI JORNADA TRANSFRONTERERA
Xarxa de Museus Marítims
de la Costa Catalana

L'ART DE NAVEGAR A VELA LLATINA, UN PATRIMONI VIU COMPARTIT

DISSABTE, 23 D'OCTUBRE DE 2021

CENTRE CULTURAL DE COTLLIURE,
EL ROSSELLÓ, FRANÇA

mmb

XI JORNADA TRANSFRONTERERA
Xarxa de Museus Marítims
de la Costa Catalana

L'ART DE NAVEGAR A VELA
LLATINA, UN PATRIMONI
VIU COMPARTIT

DISSABTE, 23 D'OCTUBRE DE 2021

#11jornadaXMMCC

La vela llatina ha perdurat durant segles a la nostra mar per la seva gran eficàcia i adaptabilitat al medi. Les embarcacions a vela amb aparell llatí, però, van desaparèixer, i a mitjan segle XX només quedaven algunes barques de pesca, moltes d'elles desaparellades, abandonades, i fins i tot cremades com és el cas de Cotlliure.

Tot i així, a la dècada dels 80, diversos col·lectius vinculats a la mar van impulsar un moviment de recuperació de la vela llatina a molts territoris costaners de parla catalana amb finalitats lúdiques i culturals, dinàmiques que es van estendre i han anat creixent any rere any.

Els museus són institucions que estudien, salvaguarden i difonen el patrimoni marítim material i immaterial. Les associacions recuperen embarcacions i transmeten el seu coneixement en l'art de la navegació tradicional, una expertesa que s'adquireix en bona mesura amb la pràctica. I les administracions contribueixen a promoure accions de difusió al territori. La bona entesa entre tots existeix des de fa temps: col·laboren i participen en festes de patrimoni marítim i altres activitats, organitzades tant pels museus com per les associacions i armadors particulars, sempre amb el suport de les administracions locals.

Tothom ha de treballar conjuntament per protegir aquest patrimoni. Cal, a més, sensibilitzar les joves generacions perquè aquesta recuperació dels darrers anys es mantingui, i les barques de vela llatina continuïn navegant davant les nostres costes.

És per tot això que museus, entitats i tota una comunitat de participants d'aquest bé cultural promouen i donen suport a la candidatura multinacional per incloure l'art de navegar a vela llatina i vela al terzo a la Llista del Patrimoni Immaterial de la UNESCO per tal de conservar viva la navegació a vela llatina com a un element essencial del patrimoni marítim i fluvial de la nostra cultura i alhora reconèixer els seus valors universals.

Els museus que formen la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana tenen la voluntat de cercar sinèrgies, tot promovent el debat entre qui contribueix, dia a dia, a que aquest sigui un llegat de tothom amb projecció de futur. La celebració d'aquesta jornada, organitzada pel Taller d'Embarcacions tradicionals a Polilles i el Parc natural marí del golf de Lleó a Argelers, ens ha de servir per establir nous ponts de comunicació, millorar les relacions i marcar nous rumbos.

PROGRAMA

PRELIMINAR

TAULA RODONA 1

9.30 h

INAUGURACIÓ

- *Guy Llobet*, alcalde de Cotlliure
- *Hermeline Malherbe*, presidenta del Consell Departamental dels Pirineus Orientals
- President/a del Parc natural marí del golf de Lleó, Argelers de la Marenda
- *Valérie Perlès*, adjunta a dir. gen. dels Patrimonis, Ministeri de Cultura francès
- *Enric García Domingo*, dir. gral. del Museu Marítim de Barcelona i responsable de la Xarxa de Museus Marítics de la Costa Catalana

Moderador(s):

- *Samuel Villevieille*, director del Taller de les barques de Polilles, Portvendres
- *Victòria Magenti*, responsable de patrimoni cultural marítim al Parc naturel marin du golfe du Lion

9.45 h

MARC DE LA JORNADA

- *Joaquim Pla Bartrina*, ex president de l'Associació Gironina d'Amics de la Mar (AGAM), organitzadora de la 1a Trobada de vela llatina a Catalunya, l'any 1986.
- *Philippe Rigaud*, arqueòleg especialitzat en vela llatina, *voile latine, retour aux sources*

10.15 h

PAUSA CAFÈ

Coordinador de les taules rodones:

- *Josep Anton Trepàt*, coordinador de l'espai Marina tradicional al Saló Nàutic de Barcelona, periodista (programa Thalassa), redactor en cap de la de la revista Argo del MMB (1a època)

10.40 h

PRESERVACIÓ DEL PATRIMONI MATERIAL I IMMATERIAL DE LA VELA LLATINA

La taula se centrarà en la pervivència de la vela llatina. Reuneix a representants d'associacions, tècnics de museus i armadors particulars, que han treballat especialment en la recuperació i conservació d'aquest bé cultural, per debatre sobre: el ressorgiment de la vela llatina motivat per noves finalitats i usos; en com l'intercanvi i la transmissió de sabers que es produeix en la pràctica de la navegació i en les trobades d'embarcacions i festes marítimes és útil i necessari per a la conservació i la pervivència d'aquest patrimoni, tan material com immaterial, i en els valors que aporta a la cultura de les comunitats.

BONES PRÀCTIQUES

TALLER DE LES BARQUES DE POLILLES I EL MÓN ASSOCIATIU DEL ROSSELLÓ

- *Samuel Villevieille*, director del Taller de les barques de Polilles.

Debat entre els participants següents:

- *Guy Brouet*, Associació de Voile latine de Sète i responsable de la restauració de l'embarcació *bussi Thétis*
- *Martin-Luc Bonnardot*, expert marítim col·laborador del ministeri de cultura francès
- *Vicente G. Delgado*, pioner de la recuperació de la vela llatina a Catalunya
- *Raül Mata*, tècnic, Museu de la Pesca, Palamós
- *Manuel Gómez*, president de l'Associació d'amics del Museu Marítim de Mallorca

11.50 h

INTERCANVI D'OPINIONS ENTRE EL PÚBLIC I ELS PARTICIPANTS DE LA TAULA RODONA

TAULA RODONA 2

12.00 h

GESTIÓ DEL PATRIMONI

La taula pretén impulsar el debat entre els museus i el sector associatiu sobre com millorar estratègies de col·laboració per a una bona salvaguarda i difusió del patrimoni; sobre quines són les claus de l'èxit o fracàs d'aquesta cooperació i com apropar i cercar complicitats entre associacions i museus que encara no han establert vincles de col·laboració, especialment en el cas de localitats on sí hi ha associacions però no museus de caire marítim.

BONES PRÀCTIQUES

LA VELA LLATINA, EINA PER A LA VALORITZACIÓ DEL PATRIMONI MARÍTIM

- *Gerard Martí*, director del Museu d'Història de Cambrils i *Jordi Piqué*, Associació Arjau Vela Llatina de Cambrils

Debat entre els participants següents:

- *Jaume Amengual*, mestre artesà xarxer, formador en navegació tradicional en diferents escoles i dinamitzador de les embarcacions de vela llatina
- *Thierry Pons*, Aventure pluriel – Caramed, président Fédération du Patrimoine Maritime Méditerranéen
- *Albert Forés*, director gerent del Museu Marítim de Mallorca
- *Toni Tur*, ha fet l'informe tècnic per incoar l'expedient de vela llatina al Govern de les Illes Balears
- *Toni Cartes*, coordinador tècnic de la festa *Orígens*, Ajuntament de Sant Carles de la Ràpita
- *Guillaume Dimur*, president de Groupement des associations du patrimoine maritime roussillonnais (GAPAMAR)
- *Alfred Caballero*, president de Fédération des Associations Catalanes et Occitanes des Traditions de Mer et d'Etang (FACTOTEM)

13.10 h

INTERCANVI D'OPINIONS ENTRE EL PÚBLIC I ELS PARTICIPANTS DE LA TAULA RODONA

13.20 h

DINAR OFERT ALS PARTICIPANTS

TAULA RODONA 3

15.00 h

DIVULGACIÓ I IMPACTE TERRITORIAL

La taula reuneix a representants d'associacions, d'empreses, de museus i de l'administració local (àrees de turisme, promoció econòmica...), per debatre sobre l'impacte de les trobades de vela llatina en el territori i la comunitat i en com cercar aliances entre tots els implicats per aconseguir que les trobades siguin un motor de dinamització del nostre territori. També analitzarà com ha de ser la nostra oferta cultural per sensibilitzar la societat i especialment les noves generacions davant d'aquest patrimoni i quin paper poden jugar altres entitats, com els clubs nàutics.

BONES PRÀCTIQUES

UN CLUB NÀUTIC COMPROMÈS AMB LES EMBARCACIONS TRADICIONALS DE MALLORCA A VELA LLATINA

- *Tomeu Homar*, Club nàutic Cala Gamba, Mallorca

Debat entre els participants següents:

- *Lurdes Boix*, directora del Museu de l'Anxova i de la Sal, l'Escala
- *Pere Alemany*, president de la Federació Catalana per la Cultura i el Patrimoni Marítim i Fluvial (FCCPMF)
- *Joan Santolària*, director de l'empresa Tela Marinera, gestora d'embarcacions històriques
- *Ramon Ferré i Solé*, alcalde de Calafell, Catalunya
- *Victoria Magenti*, responsable de patrimoni cultural marítim al Parc naturel marin du golfe du Lion, autora d'un llibre sobre la memòria de la gent de mar
- *Alain Siré*, Direcció de l'Economia social i del desenvolupament social del territori al Consell Departamental dels Pirineus Orientals i president de l'Associació les vieux gréements de Canet

16.10 h

INTERCANVI D'OPINIONS ENTRE EL PÚBLIC I ELS PARTICIPANTS DE LA TAULA RODONA

16.20 h

PAUSA

16.30 h

CONCLUSIONS DE LA JORNADA

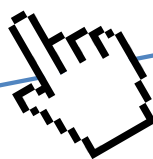
LLOC

Centre Cultural de Cotlliure
Sala Julien Py
13 Rue Jules Michelet
66190 Collioure
França

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

www.mmb.cat
<https://www.mmb.cat>

Inscripció a
www.mmb.cat

mmb MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

 Xarxa
museus marítims
costa catalana

 PYRÉNÉES
ORIENTALES
• le Département •

 Parc naturel marin
Golfe du Lion

 RÉPUBLIQUE
FRANÇAISE
Liberté
Égalité
Fraternité

 OFB
OFFICE FRANÇAIS
DE LA BIODIVERSITÉ

Amb la col·laboració de:

 Collioure
La couleur comme absolu